

9. maig 1960
IGLESIA SAN JOSE
CABILDO .F.C.Rca

Dr. Sr. J. Vicens i Vives.
Barcelona.

Estimat mestre:

Tinc la vostra al meu davant. L'acabo de rebre i l'he llegit d'una glopada. Em dol haver-vos causat pena amb la meua anterior desconfiança. Em plau profundament haver-vos trobat cristià de fons i que les meves interpretacions hagin estat errònies. voldria que la vostra malaltia fos curada aviat. Del meu pare també per aquests mesos en rebia notícies d'una pneumònia. Hi ha una nota en la vostra carta que em fa vibrar com quan als dotze anys plorava emocionat davant de la bandera barcada, jo que no era més que un nance, en els moments en que per un porpa-deig de temps entreveiem l'amor a la patria plenament obert. Si d'alguna manera pogués ésser útil al Redreçament, tal com vos l'enteneu i m'exposeu, diguen-m'ho. Jo, pobre sacerdot que m'he tingut de nacionalitzar argentí, que he organitzat en guanyar un Institut de Batxillerat, després d'ésser professor al Seminari de Bahía Blanca, que lluito i sofreixo isolat de mil maneres, m'he format com molt emigrant, una convicció de l'amor patri que potser té més de fonta que de documentada.

De lo que em diuen de l'Església carlina, se'frou que teneu raó. No coneixo l'Església catalana d'ara. Potser el Senyor prometé que no em deixessin anèbor al sacerdoti a Solonca: Barcelona quan vaig sortir a l'Índia de la Companyia de Jesús, perquè allí em esperit "indefinit" (permeteu-me que li posi aquest nom) hauria estat per a mi un refinament excessiu. El Senyor mesura les forces i les penes hi són proporcionades.

D'aquell entusiasme amb que als dotze anys m'albandava amb la lectura de les barricades descrites per Víctor Hugo als "Misérables", entusiasme per un ideal de justícia i humanitat, he reviat l'ideal i tan sols he tingut de reconèixer que qui m'havia guiat, cap el Comunisme m'havia fet error el camí. Després l'he refet a cops per tots cantons, sol, sense mestres, sense guies.

Lluny del moviment íntimament català, he sentit com una unió
de catalans a l'extranger, que aquell anhel de ser un poble de
la nostra primera joventut era el gran ideal, el que hem sentit
de veres. No em penedeixo de ser sacerdot. Sé que ara doïo al
meu poble totes les meves energies, més que no sent-ho. Però
a vegades he pensat que la meua vida tenia d'haver estat
immolada en la defensa dels meus gemians.

Us prego que m'excuseu, doncs, de la desconfiança
que hi havia en la meua darrera. I us prego que em perdoneu
d'aquesta girada de tot, de la crítica històrica a l'expansió
íntima. Vos heu sigut prou noble per dir-me el que sou f
diintre, com entenen el nostre problema, i jo sincerament
us declaro el meu amor, sense obres, estèril, per la meua pàtria.

Jo no defineixo, ni definiré mai la meua Església catalana.
Si ho pogués fer, estaria en el lloc dels sacerdots irlandesos, ¹⁹¹¹
no al costat de S. Antoni Claret. N. he vist avien l'esperit
i sé que una cosa és la santedat; altre ben diferent la visió
d'els pobles. Admiro als sants que "vegeren". Parlar d'obres
de caritat en un pla minús de cada dia; admetre injustícies
globals, és per a mi ésser víctima del gran engany del acabell
que he trobat avien a la meua vida: posar lo accidental en
lloc de lo essencial.

Aquesta lletra no us va a interessar com l'anterior. Aquí
no us poso problemes dignes de resposta. Però us poso tot
el meu reconeixement per la vostra sinceritat i la meua
adhesió a la vostra concepció, amb potes un xic més d'im-
pacència que vos,

Sevent en Xt.

Antoni Porta
Port.